

28. januar 2022

National risikovurdering for uge 4

Risikovurderingen er baseret på data, som dækker perioden 17.-23. januar 2022 (begge dage inkl.) opdateret tirsdag den 25. januar 2022. Det samlede datagrundlag offentliggøres i rapporten: "Ugentlige tendenser: covid-19 og andre luftvejsinfektioner".

Data for uge 3 er ved udtræk af data ikke komplette, dog vil der mangle en relativt lille mængde af prøvesvar, at det vurderes, at signaler og tendenser kan ses. Der bør være opmærksomhed på, at antal tilfælde er underestimerede, da der løbende vil komme flere prøvesvar på prøver, der er taget i uge 3 de følgende dage.

Samlet vurdering: Risikoniveauet vurderes til 3 nationalt og niveau 3 i samtlige regioner

Antallet af bekræftede tilfælde med COVID-19 er steget fra 172.105 tilfælde i uge 2 til 267.948 tilfælde i uge 3 svarende til en stigning på 56%. Af de smittede er andelen af vaccinerede efter primært vaccinationsforløb 38,2% i uge 3 sammenlignet med 41,6% i ugen før, mens andelen af smittede efter revaccination er 31,7% i uge 3 sammenlignet med 24,5% i ugen før. Incidensen er samlet set steget fra 2.937 til 4.572 pr. 100.000 fra uge 2 til uge 3. Testaktiviteten for PCR-tests og antigenest er steget med henholdsvis 15% og 5% fra uge 2 til uge 3. Positivprocenten (kun baseret på PCR-tests) er steget fra 18,2% i uge 2 til 24,8% i uge 3.

For uvaccinerede borgere (over 12 år) er incidensen steget fra 4.071 pr. 100.000 i uge 2 til 5.939 pr. 100.000 i uge 3. For borgere med forventet fuld effekt af primært vaccinationsforløb (over 12 år) er incidensen steget fra 4.090 til 6.753 pr. 100.000 fra uge 2 til uge 3. For borgere med forventet fuld effekt af revaccination (over 12 år) er incidensen steget fra 1.707 i uge 2 til 3.095 i uge 3. Risikoen for smitte var i uge 3 1,9 gange højere for uvaccinerede over 12 år sammenlignet med vaccinerede med fuld effekt af revaccination, hvor risikoen for infektion blandt uvaccinerede >12 år sammenlignet med vaccinerede med fuld effekt efter primært vaccinationsforløb >12 år er på niveau med hinanden i uge 3. Risikoen for sygdomsforløb med behov for indlæggelse var 2,1-3,4 gange højere for uvaccinerede over 12 år sammenlignet med hhv. vaccinerede over 12 år med fuld effekt efter primær vaccination og revaccination.

Incidensen er i uge 3 steget i alle aldersgrupper. Den højeste incidens ses blandt de 12-15 årige (11.194 tilfælde pr. 100.000) og de 6-11 årige (10.289 tilfælde pr. 100.000). Incidensen ligger over 2.500 tilfælde per 100.000 for alle aldersgrupper bortset fra de 60+-årige

Antallet af covid-relaterede dødsfald er omtrent stabilt med 96 personer i uge 2 og 101 tilfælde i uge 3. Overdødeligheden ser ud til at være aftaget i uge 2 og 3 til et lavere niveau, hvor data dog skal fortolkes med forsigtighed grundet mulighed for efterregistreringer. Dette kommer efter en periode med markant overdødelighed fra uge 49 frem til uge 1, særligt blandt ældre personer på 75 år og derover som formodes at være drevet af deltavarianten.

Der ses en stigning i antallet af tilfælde blandt beboere på plejehjem med 810 registrerede smittetilfælde på plejehjem i uge 3 sammenlignet med 609 tilfælde i uge 2.

Omikron udgør pr. 21. januar ca. 99% af alle variant-PCR screenede tilfælde. Omikron lineage BA.2 udgør en tiltagende andel af tilfældene, og er steget til foreløbig 65% af sekventerede tilfælde i uge 3. Foreløbige data tyder på, at BA.2 er mere smitsom, men ikke mere indlæggelseskrevende end BA.1.

Der er en fortsat dekobling mellem testincidens og antallet af indlagte med positiv PCR-test for SARS-CoV-2 (dvs. både patienter primært indlagt med COVID-19 sygdom og patienter primært indlagt med andre tilstande). Der ses også en meget tydelig dekobling mellem testincidens og antal indlagte på intensiv med positiv PCR-test for SARS-CoV-2.

I den aktuelle 3. bølge toppede antallet af patienter indlagt med COVID-19 sygdom indlagt på intensiv med 82 patienter d. 6. januar, men har siden været hastigt faldende og er 24. januar på 43 patienter med positiv PCR-test for SARS-CoV-2, hvoraf kun 29 er i respiratorbehandling.

Den aktuelle belastning af sygehusene fsva. alvorligt syge og behandlingskrævende patienter med COVID-19-sygdom er således betydeligt mindre end frygtet, jf. bl.a. Sundhedsstyrelsens notat af. 5. november 2021. Udviklingen kan tilskrives flere faktorer, herunder at smitte med den nu altdominerende omikronvariant giver mindre risiko for indlæggelse på sygehus, herunder særligt en betydelig mindre risiko for alvorlig COVID-19-sygdom, med behov for intensivbehandling og respiratorbehandling. Medvirkende faktorer er også den høje vaccinetilslutning i Danmark, herunder særligt den meget høje tilslutning til 3. stik hos personer over 40 år.

Generelt ses der stabil smitte blandt de ældste på 65 år og derover, hvilket formentlig skyldes effekten af revaccination. Det er Sundhedsstyrelsens forventning, at der i den kommende tid vil ses stigende smitte i aldersgruppen pga. en øget aktivitet i samfundet, men at sæsoneffekten fra ultimo februar/primò marts forventeligt vil bidrage til at smitte-spredningen mindskes.

Sundhedsstyrelsen har modtaget indberetninger fra alle regioner om, at regionerne på størstedelen af regionernes sygehuse fortsat udskyder hovedparten af alt planlagt, ikke tidskritisk kirurgi. Flere regioner er dog ved at nedskalere beredskabet i forhold til COVID-19. Udskydelser af planlagt behandling sker altid på grundlag af en konkret lægefaglig vurdering. Udskydelserne betyder, at der fortsat sker en ophobning af patienter, der har fået udskudt deres behandlinger på tværs af hele landet. Høj sygelighed blandt personale og deres børn giver fortsat betydelige udfordringer i sygehusdriften.

Udskydelserne af behandlingerne skyldes ikke kun opgaver relateret til patienter med COVID-19-sygdom, men skal også ses med baggrund i, at der er fortsatte udfordringer med rekruttering, fastholdelse, fleksibilitet m.v.

Det er Sundhedsstyrelsens vurdering, at der aktuelt maksimalt er 200 indlagte der har en nedre luftvejsinfektion som led i deres covid-19 sygdom. Dette baserer vi bl.a. på opgørelser fra Sygehusmedicinregistreret omkring medicinforbrug blandt nyindlagte patienter med positiv test for SARS-CoV-2.

Grundet den høje samfundssmitte forventes antallet af patienter, som indlægges med positiv PCR-test for SARS-CoV-2 indenfor 14 dage, stadig at være stigende i den kommende uge. Dette vil dog ikke give et retvisende billede af antal indlagte med betydelige behandlingskrævende COVID-19 sygdom.

Baseret på flere faktorer, herunder særligt den stabile smitte blandt de ældste, den meget høje revaccinationsdækning, særligt blandt risikogrupper, det forhold at den altdominerende omikron-variant giver anledning til mindre alvorlig sygdom samt på data fra sygehusmedicin-registeret og fra dansk intensiv database, er det endvidere Sundhedsstyrelsens vurdering, at antallet af nye patienter i behandling for nedre luftvejsinfektion grundet COVID-19 fortsat er faldende, og det er Sundhedsstyrelsens forventning, at dette i den kommende uge vil reduceres yderligere, hvilket ligeledes vil ses i antallet af indlagte på intensiv med positiv prøve for SARS-CoV-2, der forventes falde til mellem 30-40 patienter.

Det bemærkes samtidigt, at sygehusene i de kommende måneder kan blive udfordret af et stigende antal indlagte med behandlingskrævende influenza og andre akutte sygdomme med sæsonvariation.

Overordnet set har der siden starten af januar været en stabil udvikling i det samlede antal indlæggelser med positiv PCR-test for SARS-CoV-2, og der er set et fald i antallet af indlagte på intensivafdelinger. Der ses således en dekobling mellem antallet af daglige nye bekræftede tilfælde (incidens fra PCR) og antallet af nye indlæggelser. Det betyder, at den hastigt stigende samfundssmitte, der er set med den hurtige fremvækst af omikron-varianten, ikke i samme grad som tidligere omsættes i indlæggelser på sygehuse. Faldet i indlæggelser skyldes formentlig både effekten af revaccination samt omikron variantens mindre evne til at fremkalde alvorlig sygdom. Undervarianten af omikron, BA.2, er nu er den mest hyppige undervariant, og ser ud til at have et øget vækstpotentiale i forhold til BA.1. Fremvæksten af BA.2 vurderes at kunne give anledning til yderligere stigninger i smitten, og udskyde tidspunktet for det forventede toppunkt af epidemien til ind i februar. De store stigninger i antallet af nye tilfælde indebærer fortsat en risiko for stigning i de afledte indlæggelser, som dog vurderes at være en afdæmpet risiko ift. tidligere vurderinger. Den markante forskel i risiko for at blive indlagt blandt uvaccinerede og vaccinerede forsætter i uge 3.

Risikoniveauet vurderes på den baggrund til niveau 3 nationalt og niveau 3 i samtlige regioner, svarende til, at der vurderes at være potentiale for moderat sygdomsbyrde i den kommende periode.

Tabel 1	Hele landet	Region Nordjylland	Region Syddanmark	Region Sjælland	Region Hovedstaden	Region Midtjylland
Risikoniveau	3	3	3	3	3	3

Betegnelserne for risikoniveauerne fremgår af Tabel 2.

Tabel 2

Risikoniveauer

Risikoniveau	Beskrivelse
1	Potentiale for meget lav sygdomsbyrde i den kommende periode
2	Potentiale for lav sygdomsbyrde i den kommende periode
3	Potentiale for moderat sygdomsbyrde i den kommende periode
4	Potentiale for høj sygdomsbyrde i den kommende periode
5	Potentiale for meget høj sygdomsbyrde i den kommende periode

Tabel 3: Kvantitative indikatorer, hele landet						
	Uge 50	Uge 51	Uge 52	Uge 1	Uge 2	Uge 3
COVID-19						
Incidens pr. 100.000	1.223	1.316	2.054	2.180	2.937	4.572
Positiv procent	6,6	7,9	14,4	13,9	18,2	24,8
Antal nye indlagte	785	833	1.140	1.123	1.302	1.583
Andel af nyindlagte med positiv SARS-CoV-2 pga. covid-diagnose	71%	70%	65%	60%	-	-
Antal nye indlagte mandag morgen (efterfølgende uge)	581	608	770	777	802	894
Antal indlagte på intensiv mandag morgen (efterfølgende uge)	66	70	73	74	52	43
Antal døde	69	78	63	97	96	101
Incidens uvaccineret, 12+ årige	1.805	1.759	2.925	3.458	4.071	5.939
Incidens, 0-5 årige (ingen vaccination)	835	861	1.357	2.013	4.316	5.936

Incidens, 6-11 årige	2.680	1.519	2.163	2.481	6.348	10.289
Incidens, forventet fuld effekt efter primært vaccinationsforløb, 12+ årige	1.324	1.625	2.431	3.143	4.090	6.753
Incidens, +65-årige forventet fuld effekt efter primært vaccinationsforløb	395	395	773	648	747	1.072
Incidens, +65årige forventet fuld effekt efter revaccination	184	281	858	510	511	834
Antal indlagte med forventet fuld effekt efter primært vaccinationsforløb	366	349	452	392	390	455
Antal indlagte med forventet fuld effekt efter revaccination	99	124	273	322	407	543
Indlæggelser pr 100.000 med forventet fuld effekt efter	10,8	10,8	15,6	18,5	22,6	31,4

primært vaccinationsforløb						
Indlæggelser pr. 100.00 med forventet fuld effekt efter revaccination	-	-	21,1	15,5	16,6	19,8
Omikron blandt nyindlæggelser med kendte variantsvar	23%	43%	74%	86%	96%	98%
Omikron blandt nyindlæggelser på intensiv med kendte variantsvar	-	23%	42%	43%	80%	90%
Døde pr 100.000 med forventet fuld effekt efter primært vaccinationsforløb	1,1	1,2	0,8	1,8	1,4	1,4
Døde pr 100.000 med forventet fuld effekt efter revaccination	-	-	1,6	1,8	2,1	2,3
Andel af befolkning med færdiggjort primært	77,0%	77,5%	78,3%	79,5%	80,2%	80,6%

vaccinationsf orløb						
Andel af hele befolkningen, revaccinerede	36,8%	44,2%	49,4%	54,1%	57,6%	59,8%
Influenza**						
Incidens pr 100.000	0,8	0,8	0,9	0,7	0,6	0,6
Positiv procent	0,4	0,5	0,6	0,5	0,5	0,5
Antal nyindlagte	11	11	13	5	3	11
Antal indlagte der har modtaget intensiv behandling	1	0	1	0	0	0

**Børn ml 2 og 6 år, som har modtaget den levende svækkede vaccine og som tester positive for influenza A eller B inden for 14 dage efter vaccination tæller ikke som positive influenza tilfælde.

Tabel 4: Kvalitative indikatorer	
Udbrud, antal og evt. størrelse	Udbredt samfundssmitte. Fra STPS angives flere udbrud på plejehjem og bosteder og igen stigende smitte både blandt plejehjemsbeboere og personale.
Virus varianter inkl. trusselbilledet forbundet med nye VOI/VOC internationalt og nationalt.	Omikron har på kort tid udviklet sig til den dominerende variant i mange lande inklusiv Danmark, hvor den pr 21. januar ca. 99% af alle variant-PCR screenede tilfælde. Omikron udgør lineages B.1.1.529, BA.1, BA.2 og BA.3. BA.2 er i uge 2 blevet dominerende med 52% og udgør indtil videre 65% af sekventerede tilfælde i uge 3, mens BA.1 udgør 34% af tilfældene. I de fleste europæiske lande er omikron dominerende, men er det BA.1 der dominerer. I Sverige, Norge og UK, er der dog også over 5% BA.2, og BA.2 stiger mere end BA.1 i disse lande. Der er på nuværende tidspunkt ingen sikker forskel, hvad angår biologiske egenskaber ved BA.1 og BA.2. Det tyder på, at BA.2 er mere smitsom, men ikke mere indlæggelseskrævende end BA.1.

	BA.3 er stadig ikke set i Danmark
Aldersfordeling	<p>Incidensen er i uge 3 steget i alle aldersgrupper. Den højeste incidens ses blandt de 12-15 årige (11.194 tilfælde pr. 100.000) og de 6-11 årige (10.289 tilfælde pr. 100.000).</p> <p>Incidensen ligger over 2.500 tilfælde per 100.000 for alle aldersgrupper bortset fra de 60+-årige.</p>
Sundhedspersoner	Antallet af smittet personale i social- og sundhedssektoren er steget fra 11.912 i uge 2 til 18.412 i uge 3.
Dødelighed	<p>Der er registreret 101 covid-19-relaterede dødsfald i uge 2, heraf er der registreret 20 covid-relaterede dødsfald blandt personer med en gennembrudsinfektion efter primært vaccinationsforløb i alderen 30+-årige og 62 dødsfald blandt personer med en gennembrudsinfektion efter forventet fuld effekt efter revaccination i alderen 20+-årige. I ugen før var der registreret 96 dødsfald.</p> <p>Der er set en betydelig overdødelighed i Danmark frem til uge 1, særligt blandt ældre personer på 75 år og derover. Ligeledes ses i mange europæiske lande en markant overdødelighed, ikke kun i de ældre aldersgrupper, men også blandt personer i alderen 15-44 år og 45-64 år.</p>
<p>Adfærdsdata fra HOPE-projektet.</p> <p>https://hope-project.dk/#/</p>	<p>Seneste rapport fra HOPE-projektet den 25. januar 2021 viser, at borgernes adfærd ikke er ændret markant den seneste uge ift. hygiejne og at holde afstand. Der er dog sket en stigning i antallet af kontakter, og borgerne oplever i faldende grad, at andre tager hensyn og holder afstand.</p> <p>I rapporten angives, at langt størstedelen af vaccinerede borgere ønsker at få eller allerede har fået tredje vaccinationsstik. På trods heraf må det forventes, at den faldende bekymring for coronavirus kan dæmpe folks motivation til at handle på deres villighed. Andre analyser fra HOPE-projektet viser således, at den samfundsmæssige bekymring for corona-virus er en central motivationsfaktor ift. booster-vaccination.</p>
Fremskrivninger.	Der er ikke fremkommet nye fremskrivninger siden sidste risikovurdering, men der er kommet supplerende kommentarer pr. 22. januar.

<p>Risikovurdering for udviklingen i epidemien med covid-19 á 3. januar samt 22. januar.</p> <p>risikovurdering-for-udviklingen-i-epidemien-med-covid19-03012022.pdf (ssi.dk)</p>	<p>SSI har i risikovurdering á 3. januar fremlagt kort forventning til udviklingen i smitte og indlæggelser i de kommende måneder. Af risikovurderingen fremgår det, at antallet af nye smittede forventes at stige frem mod slutningen af januar, hvor smittetallet skønnes at toppe. Her estimeres et smittetal på mellem 25.000 og 55.000 nye smittede om dagen. Hovedparten af disse forventes at blive smittet med omikron-varianten, mens delta-variantens andel løbende falder. Ifølge risikovurderingen estimeres det daglige antal nyindlæggelser at ligge på mellem 150 og 360 i starten af februar.</p> <p>I risikovurdering for udviklingen i epidemien á 22. januar vurderes fortsat risiko for at smittetallene vil stige yderligere i de kommende uger. Hvornår smitten vil toppe og hvor høje smittetal, der vil blive registreret, vil blandt andet afhænge af den videre udvikling af BA.2Stigninger i antallet af nye tilfælde indebærer fortsat også en risiko for stigning i de afledte indlæggelser. Der er dog sket en yderligere stabilisering af indlæggelsesrate sammenlignet med beskrivelse i risikovurdering á 3. januar ligesom det må forventes, at en stigende andel af indlæggelserne vil ske af andre årsager end covid-19. Hertil kommer at stigende forekomst af omikron blandt indlæggelserne forventes at medføre kortere indlæggelsesforløb.</p>
<p>Spildevand, se også National overvågning af SARS-CoV-2 i spildevandet (ssi.dk)</p>	<p>I uge 3 ses en stigende SARS-CoV-2 koncentration i spildevandet på nationalt niveau.</p> <p>Der er registreret 30 spildevandssignaler på stigende smitte, herunder 13 i kategori 3 og 17 i kategori 4. Der er således ingen kategori fem signaler i denne uge. Kategori fire og fem er de kategorier med de mest tydelige signaler med bedste datakvalitet og højeste stigningstakt.</p>